

Mooi spel tussen fictie en realiteit

THEATER

De drie mannen van Ypsilanti door De Stichting/Theatergroep Hollandia. Tekst en regie Peter De Graef. In Brakke Grond Amsterdam t/m 12 september. Tournee.

'Weet je wat het probleem is met deze wereld? Dat je je er niet thuis kunt voelen.' Dat zegt Wim, de enigszins agressieve dakloze die samen met twee andere mannen de hoofdpersoon is in *De drie mannen van Ypsilanti*, een stuk van de Vlaamse acteur en theatermaker Peter De Graef. Wim, Felix en Riemer komen samen in het huis van Felix. Afgaande op de summiere aanwijzingen in de tekst moet dat huis ergens in Noord-Holland liggen.

Wim is de weirdo die zich nergens thuis voelt, Felix de huiskamerfilosoof die droomt van een wetenschappelijke carrière en Riemer was tandarts maar raakte brodeloos toen een patiënt in zijn stoel aan een hartaanval overleed.

Wie zijn deze mannen en wat hebben ze met elkaar? Zijn ze inderdaad broers zoals Riemer beweert, omdat ze dezelfde adoptieouders hebben? Of zijn ze alle drie doorgedraaid en is deze sessie onderdeel van een therapie?

Tal van vragen dienen zich aan tijdens het kijken naar *De drie mannen van Ypsilanti*, maar het aardige is dat de antwoorden er niet toe doen.

De drie jonge acteurs die deze voorstelling spelen - Fedja van Huêt, Marcel Hensema en Stijn Westenend - raakten geïntrigeerd door het boek van een Amerikaanse psychiater uit het stadje Ypsilanti over drie schizofrene mannen die allemaal beweerden dat ze de reïncarnatie van Jezus waren. Bij wijze van experiment confronteerde hij ze met elkaar, met als resultaat dat ze elkaar

voor gek verklaarden.

De drie mannen in deze voorstelling denken niet dat ze Jezus zijn, maar ze tobben wel met levensvragen als wie zijn wij en waar komen wij vandaan. En: hoe zal ons leven zich verder voltrekken? Met het Ypsilanti-gegeven in zijn achterhoofd heeft De Graef een mooie, vaak grappige en altijd originele toneeltekst geschreven op de huid van de drie acteurs.

In een bijna leeg decor vullen de voortreffelijke acteurs de ruimte met een enerverend spel tussen fictie en werkelijkheid. Op een luchtige maar nergens oppervlakkige manier stoeien zij met thema's als identiteit en afkomst. Ze zijn naarstig op zoek naar een gemeenschappelijk verleden om van daaruit beschutting te vinden, een houvast. Wie weet kunen ze daarna de deur naar de buitenwereld weer op een kierje zetten.

De drie mannen van Ypsilanti was eerder onderdeel van het project Noordpunt-Zuidpunt van theatergroep Hollandia. Deze productie is naar boven komen drijven en de afgelopen maanden verder ontwikkeld. De drie acteurs zijn volledig op elkaar ingespeeld, jongleren met de tekst en halen soms halsbrekende toeren uit. Zelfs van een technisch mankement (tijdens de première was er geen stopcontact om de filmprojector in te pluggen) wordt een act gemaakt waarvan je niet weet of de paniek gespeeld is of echt.

'De mens valt gedurende zijn leven dwars door zijn lichaam bij zichzelf naar binnen. Dat heb ik nu na uren mijmeren bij mekaar verzonnen. En het slaat nergens op.' Dat is de conclusie van filosoof Felix die door Marcel Hensema zo ontwapenend mooi gespeeld wordt dat je geneigd bent hem te geloven.

Helin Janssen